

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler: *Matthias Krugersson*

Tlf. dir.:

Deres ref.: Vår ref.: 23/17006

30.03.2023

Høring - søknad om nedleggelse av Kudalsdammen i Selvikvassdraget svar fra Holmestrand kommune

Holmestrand kommune synes noen aspekter ved rivingen er ikke belyst godt nok i søknaden. Holmestrand kommune ønsker at dette utredes bedre.

Sediment

Det er antatt at det er sedimenter i magasinet som vil slippe løs i vassdraget ved riving men det er ikke undersøkt hvor mye. Det er ikke vurdert behov for å grave ut massene og lagre de andre steder ved riving. Dersom en har stor mektighet sedimenter i magasinet kan en få sedimentflytting over flere år før elva har «satt seg.»

Rørgate

Det går rørgate fra Kudalsdammen og ned til Nordre Jarlsberg Brygge. Rørgata må fjernes på hele strekningen. Ca 1800 meter berører Suluvannsveien. Her er det tatt høyde for at når rørgata fjernes, så skal veien bygges opp igjen. Viktig at det blir brukt egnede steinmasser både som undergrunnsmasser og som slitelag der det er nødvendig. Ca 700 meter, fra Kudalsdammen og ned til Midtelva (der Suluvannsveien går), berører skogsareal på gbnr 425/3 (Holmestrand kommune). Her ligger rørgata delvis nedgravd i en eldre driftsvei. Etter at rørgata er fjernet må grøfta bygges opp med tilkjørte steinmasser på samme måte som i Suluvannsveien.

Sikring av Suluvannsveien langs Kudalsdammen

Suluvannsveien følger kanten av Kudalsdammen på en strekning av ca 300 meter. Vi kan ikke se at det er gjort noen konsekvensanalyse av hva som skjer med stabiliteten av veien når trykket fra dammen forsvinner. Er det vurdert om endret grunnvannstand pga senking av magasin vil ha konsekvenser for f.eks veg eller gi fare for ras i det som er dagens magasin? Her må det gjøres en nærmere undersøkelse av grunnforhold og vurdering av hvor stabile massene langs Kudalsdammen er ved en eventuell nedtapping.

Adkomst ned til damfot

I rapporten fra Norconsult beskrives det at det ikke er nødvendig å bygge nye veier i forbindelse med tiltaket, med unntak av korte, midlertidige faringer i terrenget ned til damfot.

Terrenget er her stupbratt med kun et trangt elveløp i dalbunnen. Tiltakshaver må beskrive adkomst til damfot med tilbakeføring på en langt mer detaljert måte.

Sti over demning

Det går en etablert sti fra Suluvannsveien, over demningen og inn i skogområdet på østsiden av dammen. Tiltakshaver må synliggjøre hvordan de vil kunne opprettholde en stiforbindelse på tvers av bekkedalen.

Erosjon

Opp gjennom åra er Kudalsdammen tilført store mengder humus. Ved en eventuell nedtapping vil disse avleiringene bli liggende svært ustabilt på grunn av bratte elvekanter. Dammen må derfor tømmes for humus for å hindre betydelig nedslamming av nedenforliggende områder. Selvikelva er et av Vestfolds viktigste anadrome vassdrag med både laks og sjørøret.

Supplerende utredning - Påvirkning på vannmiljøtilstand og naturmangfold: Det er antatt at det er sedimenter i magasinet som vil slippe løs i vassdraget ved riving men det er ikke undersøkt hvor mye. Det er ikke vurdert behov for å grave ut massene og lagre de andre steder ved riving. Dersom en har stor mektighet sedimenter i magasinet kan en få sedimentflytting over flere år før elva har «satt seg.»

Tiltakets påvirkning på vannmiljøtilstand, ihht. vannforskriften bør tydeliggjøres i konsesjonssøknaden. Det må fremgå tydelig hvordan tiltaket påvirker vannmiljømålene, samt at det i en eventuell konsesjon sikres nødvendige avbøtende tiltak, for at tilstanden beskyttes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Selvikelva (013-70-R) har mål om God økologisk tilstand i 2027-2033 og God kjemisk tilstand i 2022-2027: <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/013-70-R> Dette gjelder også i en eventuell nedtappingsfase og i etterfølgende år hvor det må antas et potensiale for transport av sedimenter fra dammen videre ned i Selvikelva. Dette beskrives også i søknaden, men søknaden bør i større grad konkretisere virkningene, basert på mengder, typer sedimenter, transportpotensiale og naturverdier nedstrøms.

Hvis det gis konsesjon vil det være viktig at det sikres i vilkårene at en eventuell nedtapping gjennomføres på en slik måte og på et tidspunkt hvor påvirkning på nedstrøms anadromstrekning minimeres.

Hvis en eventuell nedtapping kan gjennomføres slik at gjedde som introdusert art i vassdraget kan utgå, vil dette isolert være positivt. Det bør i søknaden i midlertid tydeliggjøres hvorvidt denne prosessen eventuelt vil kunne påvirke registrerte forekomster at edelkreps og ål i vassdraget. Det samme gjelder også hvordan tilstanden til edelkreps og ål påvirkes som helhet av en eventuell nedsenking av dammen. I søknaden er det beskrevet mulige avbøtende tiltak med bl.a. biotopforbedrende tiltak for ørret og kreps, som utgraving av kulper, steinutlegging og lignende, samt viktigheten at nedtappingshastigheten er lav og ikke overstiger 15 cm per døgn. Det er viktig at en eventuell konsesjon følges opp med tydelig vilkår for å sikre gjennomføring av nødvendige avbøtende tiltak.

Det påpekes på generelt grunnlag at Selvikelva har forekomst av introduserte art Gyrodactylus salaris: <https://www.vetinst.no/nyheter/ny-pavisning-av-lakseparasitten-gyrodactylus-salaris>. Gyrodactylus blir primært spredd ved flytting av fisk og ved naturlig fiskevandring, men i noen tilfeller er det også mulig at parasitten kan spres med flytting av utstyr. Det er generelt viktig at tiltak i Selvikelva ikke medfører ytterligere spredning og det bør presiseres at det må vises særlig oppmerksomhet/utarbeides rutiner for oppfølging hvis det skulle vise seg å bli aktuelt å flytte eventuelt utstyr som har vært brukt i infiserte deler av elva til andre områder hvor det kan påvirke andre vannforekomster. Tiltaket må også ses i

sammenheng med fremdrift for pågående prosesser for å bekjempe Gyrodactylus i Drammensregionen (herunder Selvikelva), slik at en eventuell nedleggelse ikke medfører vanskeligheter for dette svært viktige miljøprosjektet.

Det er påvist edelkreps og ål i vassdraget og det synes som om en antar at disse vil overleve og fortsette å leve og formere seg i elva når dammen er revet. Er det garantert at ål og Edelkreps vil overleve i elva når magasinet er borte?

Med hilsen

Matthias Krugersson
virksomhetsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ikke signatur

